

עת"א 19000/12/17 - ראמי איברהים נגד שירות בתי הסוהר

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 19000-12-17 אברהמים(אסיר) נ' שירות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח' תיק חיצוני:

בפני	כבוד השופט ארז יקואל
עותר	ראמי איברהים (אסיר) ע"י ב"כ עוה"ד אמיר סלע
נגד	
משיב	שירות בתי הסוהר

פסק דין

העותר, אסיר פלילי, מבקש התערבות שיפוטית בהחלטת המשיב שלא לאפשר לו לצאת באבטחה לקבר אביו.

רקע

1. העותר נדון לעונש מאסר בן 3 שנים בגין עבירות אלימות ורכוש. העותר החל לרצות את מאסרו ביום 9.5.16 והוא צפוי לסיימו ביום 8.5.19. מדובר במאסרו השלישי של העותר והוא מסווג תחת קטגוריה ב/1 - משטרה.
2. במהלך שהותו במשמורת המשיב, הותרה לעותר יציאה בליווי לצורך ביקור אביו בבית החולים. לאחר פטירת האב, ביקש העותר לעלות לקברו והמשיב התנגד לבקשה. מכאן העתירה שמלפניי.

תמצית טענות הצדדים

3. העותר טוען כי יש להתערב בהחלטת המשיב. לשיטתו, הוראות פקודת הנציבות 04.40.01 - הוצאת אסיר באבטחה מבית הסוהר (להלן: "הפקודה"), מאפשרות את הוצאתו בליווי לקבר אביו. העותר מוסיף וטוען, כי יש להחיל עליו את אותן ההוראות החלות על אסירים יהודיים, לפיהן יש להוציאם לביקור בקבר בן משפחה קרוב ביום השבעה וביום השלושים לפטירתם, שאם לא כן, תיווצר אפליה לרעתו בשל דתו. העותר הוסיף וטען, כי יש לקבל את העתירה אף לאור הוראות חוק יסוד: ירושלים בירת ישראל כשמיקום הקבר בכפר ע'קב מצוי בשטח שבריבונות המדינה ובשליטת המשטרה.
4. למול העותר, טוען המשיב כי החלטתו סבירה וכי אין להתערב בה. לגישת המשיב, הוצאת העותר לחופשה, או בליווי, כפופה לאישור משטרת ישראל. מובהר, כי משטרת ישראל מתנגדת לבקשת העותר וכן מודגשת עמדת גורמי המודיעין, לפיה קיים סיכון משמעותי ביציאה המבוקשת. מעמדת המשטרה, עולה כי הביקור בקבר מיועד להתקיים בכפר ע'קב, שחלקו בשליטת הרשות והדרך אליו, כמו גם שהייה בו, כרוכה בסיכון בטחוני משמעותי. במיוחד כך, בהתחשב במקרים קודמים בהם ברחו אסירים מחופשה בכפר זה וכן ברגישות

עמוד 1

האזור ובחשש שהימצאות כוחות הבטחון בו עלולה לסכנם להוביל להסלמה בטחונית. מעמדת גורמי המודיעין, עולה כי המעבר לכפר ע'קב כרוך בכניסה למחנה הפליטים קלנדיה. הודגש, בנוסף, כי במאסרו הקודם של העותר בשנת 2012, עת הוצא לחופשה כחלק מסבב חופשות, הוא לא שב לבית המאסר עד שהסגיר עצמו מספר חודשים לאחר מכן. עוד עולה מעמדת גורמי המודיעין, כי כנגד העותר הצטבר חומר מודיעיני בדבר מעורבותו השלילית בין כתלי בית המאסר. המשיב מוסיף וטוען, כי חופשה היא טובת הנאה הניתנת לאסיר והיא כפופה, מטיבה, ליכולת להבטיח את איון הסיכון הכרוך בה לשלום האסיר ולשלום הציבור. כן סבור המשיב, כי בהתחשב בכך שלעותר ניתנה ההזדמנות לבקר את אביו עובר לפטירתו, אין בהחלטתו משום פגיעה בלתי מידתית בזכויותיו.

שני הצדדים תמכו טענותיהם באסמכתאות.

דין והכרעה

5. לאחר שעיינתי בטענות הצדדים ובמסמכים שהוגשו לעיוני ולאחר שבחנתי את מכלול נסיבות העניין - שוכנעתי כי יש לדחות את העתירה. ואפרט.
6. בית המשפט הדן בעתירת אסיר אינו מחליף את שיקול דעתה של הרשות בשיקול דעתו שלו. בית המשפט לא יתערב בהחלטות המשיב, אלא במקרים חריגים, בהם נחזה כי נפל פגם בשיקול הדעת המנהלי, כחוסר תום לב, שרירות, התעלמות משיקולים ראויים, התבססות על שיקולים בלתי רלוונטיים והיעדר איזון ראוי בין השיקולים השונים (ר' רע"ב 2416/05 פלוני ז"ל נ' שירות בתי הסוהר (16.8.2007); רע"ב 8326/16 וידובסקי נ' שירות בתי הסוהר (1.1.2017); רע"ב 509/15 נחושטן נ' שירות בתי הסוהר (12.4.2015); רע"ב 4601/97 אנטקלי נ' שירות בתי הסוהר (17.9.97); רע"ב 8858/15 סיבוני נ' שירות בתי הסוהר (3.8.01)).
7. לאסיר אין זכות קנויה לצאת לחופשה, או לחופשה מיוחדת וההחלטה אם לאשר חופשה שכזו, או את תנאיה, נתונה לשיקול דעתו של המשיב. במסגרת הפעלת שיקול דעתו, על המשיב להתחשב, בין היתר, בחוות דעתם של הגורמים המקצועיים והבטחוניים המוסמכים (ר' רע"ב 10186/16 אלטורי נ' שירות בתי הסוהר (1.1.2017)).
8. עיקרי השיקולים הרלוונטיים להוצאת אסיר באבטחה מבית הסוהר, פורטו במסגרת הפקודה. שיקולים אלו כוללים, בין היתר, אירועים ספציפיים, כהשתתפות בהלוויית קרוב משפחה מדרגה ראשונה; באזכרת השבעה, השלושים ויום השנה. ולהבדיל, ביקור לרגל הולדת בן או בת של האסיר וחגיגת טקס בר או בת המצווה שלהם וכן הוצאה לצורך נישואים של האסיר, או של קרוב משפחתו (ר' סעיף 4 לפקודה). עם זאת, הוצאת האסיר באבטחה, גם לרגל אחד האירועים הנקובים בפקודה, אינה נתונה לו כזכות, כי אם כפריבילגיה. בנסיבות מסוימות, רשאי המשיב לחרוג מהוראות הפקודה ביחס לאופי האירועים המצדיקים הוצאת אסיר באבטחה. עליו להביא בחשבון, בין היתר, את הציפייה הטבעית של האסיר להשתתף באירועי אבל, או שמחה של אדם קרוב ואת מגוון השיקולים הקשורים באסיר, במערכת, באופי היציאה והמקום שבו יבקר וכן באינטרס הציבורי הכולל (ר' רע"ב 844/07 רביזדה נ' שירות בתי הסוהר (29.01.2007); רע"ב 805/15 דנה נ' שירות בתי הסוהר (21.4.15); רע"ב 488/14 דנה נ' שירות בתי הסוהר (30.03.2014); רע"ב 4748/12 בוריסוב נ' שירות בתי הסוהר (8.8.12)).

9. ובהתאמת הדברים לעניינו של העותר; התרשמתי כי החלטת המשיב שלא לאשר את הוצאתו באבטחה לקבר אביו היא החלטה סבירה ולא מצאתי הצדק להתערב בה.

עיון בעמדת גורמי המשטרה והמודיעין, מלמד כי המשיב נתן דעתו למכלול השיקולים הצריכים לעניין, לרבות הצורך האנושי ביציאה המבוקשת ואיזונו למול שיקולי הביטחון והאינטרס הציבורי. לא נסתרה עמדת המשטרה, עליה נסמך המשיב, לפיה הוצאת העותר בליווי כוחות הבטחון לאזור הקבר, עלולה להביא להסלמה, או לפגיעה בשלומם של כוחות הבטחון. מדובר בכפר שחציו בשליטת המדינה וחציו בשליטת הרשות, בעוד שהקבר עצמו ממוקם באזור המצוי בשליטת הרשות. עובדה זו, מקימה קושי משמעותי לאכוף פיקוח אחר העותר מחמת סיכון שנשקף לצווצ האבטחה, שאין ניתן לבטלו בנקל. לא נסתרה אף עמדת המשיב, לפיה אסירים ניצלו מאפיינים אלו בעבר, על מנת לחמוק ממשמורת חוקית. יש אף להתחשב בעובדה כי העותר עצמו ברח ממשמורת חוקית בעבר וכן בחומר המודיעיני שהוצג לעיוני (ר' ידיעה מס' 2575307; 141111; 1407669). סבורני כי גם בעותר עצמו ובמאפייניו, נעוצים סיכונים בלתי מבוטלים בהוצאתו למקום הקבר המבוקש, המהווים חיזוק נוסף לסבירות החלטת המשיב (השווה: רע"ב 5340/11 **אשהב נ' שירות בתי הסוהר** (31.7.11)).

10. בהחלטתו שלא לאפשר לעותר יציאה באבטחה, נסמך המשיב על עמדת הגורמים הביטחוניים והעדיף לקדם סיכונים הכרוכים במיקום שאליו מתבקשת הוצאת העותר ובמאפייניו האישיים. בנסיבות אלו, קיים קושי למקם את החלטת המשיב אל מחוץ למתחם הסבירות.

11. אינני מתעלם מההצעה הבלתי מחייבת שהצעתי לצדדים לפרו' הדיון מיום 13.12.17, ביחס להיתכנותו של פתרון ביניים. עם זאת, עיון במידעים העדכניים שהוגשו, מלמד כי הנושא נשקל לגופו על ידי גורמי הביטחון הרלוונטיים, כפי שצוין בחוות דעתה של המשטרה מיום 18.12.17 והתרשמתי כי לא ניתן לאיין בדרך מוצעת זו את הסיכונים הכרוכים בהוצאת העותר למקום המבוקש.

12. אינני מקבל את טענת העותר לפיה עמדת המשיב נעוצה באפליה, מהטעם שלאסירים שאינם בני הדת היהודית לא קיימת זכות דומה ליציאה בליווי בימי השבעה, השלושים והשנה לפטירת קרוביהם. כפי שציינתי, התנגדות המשיב להוצאת העותר אינה מבוססת על דתו, או על אופי האירוע שלשמו מתבקשת היציאה, אלא על טעמים ענייניים הקשורים לביטחון הציבור, העותר ושוטרי הליווי.

סוף דבר - העתירה נדחית.

לידיעת הצדדים.

ניתן היום, ה' אדר תשע"ח, 20 פברואר 2018, בהעדר הצדדים.